

Verlengde schooltijd en leerresultaten: de effecten van het Nationaal Programma Rotterdam Zuid

Gijs Custers

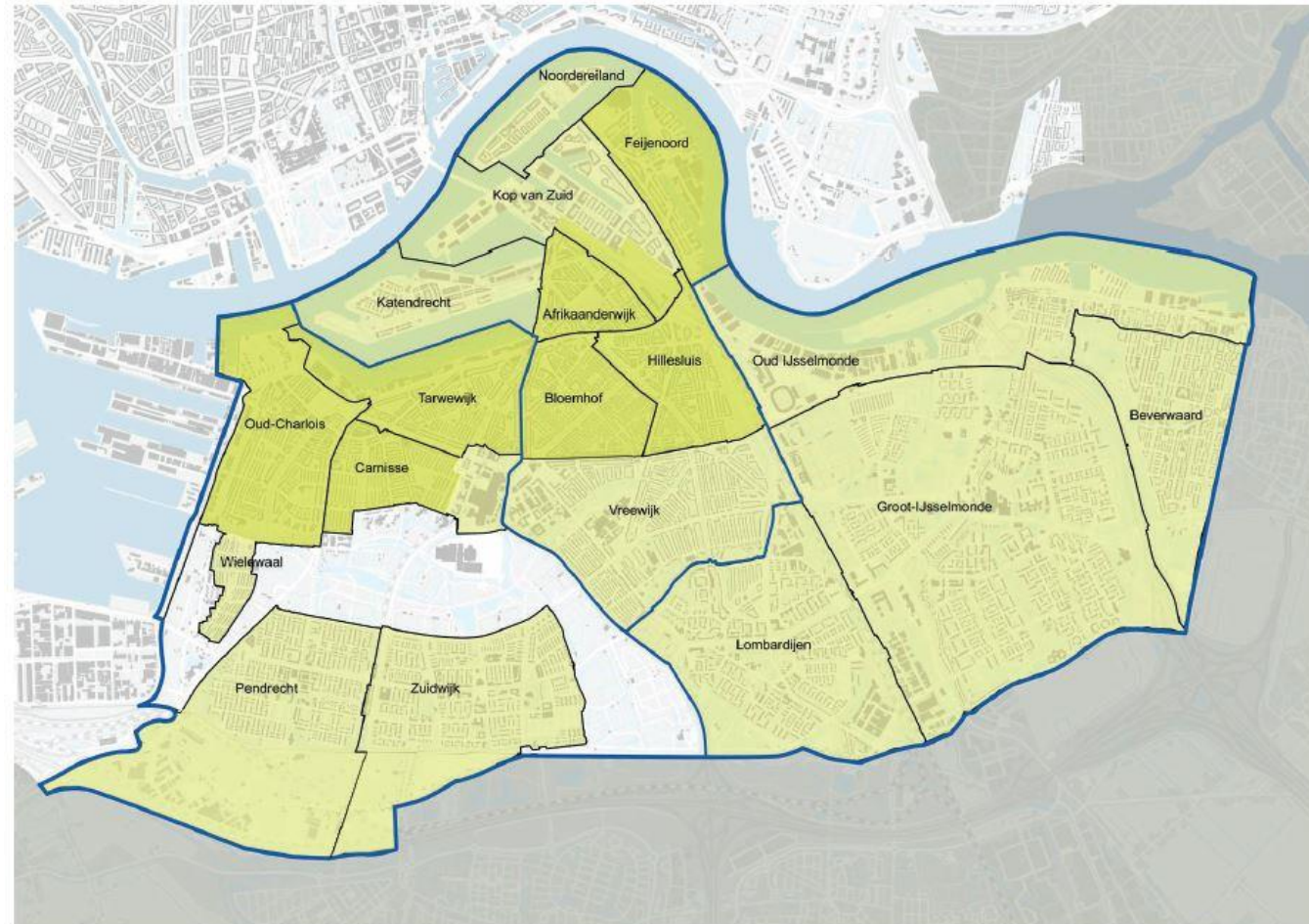
(deels in samenwerking met Erik-Jan van Kesteren en Oisin Ryan)

custers@law.eur.nl

CBS microdatamiddag, 05-11-2025

Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ)

- Het verbeteren van de sociaaleconomische situatie in Rotterdam Zuid
  - Werk
  - Wonen
  - **Onderwijs**
- 2011-2031
- Focusbuurten

Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ)

BBC over aanpak op Zuid: 'Het meest vooruitstrevende plan dat ik heb gezien'

De schoolresultaten in Rotterdam-Zuid worden steeds beter en de bijstand daalt drastisch. Dat blijkt uit de nieuwste voortgangsrapportage van het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ). Zorgen zijn er vooral over de beschikbare woningen en over de veiligheid.

Cito-score omhoog

Onderwijs is een van de kernpunten van het project. De kinderen op Zuid komen vaak uit arme gezinnen met laagopgeleide ouders. Daarom hebben ze na de basisschool meestal al een forse achterstand. Dat blijkt ook uit de Cito-score, die lager ligt dan in de rest van Rotterdam en de andere drie grote steden.

Sinds het begin van het programma stijgt de Cito-score wel. "Ik hoop dat over een paar jaar de resultaten nog hoger liggen", zegt basisschooldirecteur Tineke Visser. Ze vertelt dat leerlingen met geld uit het programma nu extra les krijgen, maar bijvoorbeeld ook op excursie gaan of media-les krijgen.

The Erasmus logo, featuring the word 'Erasmus' in a stylized, cursive script.

Interventie: verlengde schooltijd

- Verlengde schooltijd (6-10 uur per week), onder andere:
  - Curriculum (rekenen, taal, etc.)
  - Huiswerkbegeleiding
  - Sport- en cultuurlessen
- 30 basisscholen
  - **Uitvoering verschilt per school (uren en inhoud)**
- Doel: "**verbeterde onderwijsresultaten**, bredere ontwikkeling en een evenwichtige sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen...." (Kruiter et al., 2019)
- De meeste scholen zijn gestart in 2013/2014

Implementatie uitdagingen

- Doelen x activiteiten
  - Sequenced, Active, Focused, and Explicit (SAFE) (Durlak et al., 2010)
- Nationaal lerarentekort
- Extern personeel
- Participatie

Doel onderzoek

- In hoeverre heeft de verlengde schooltijd binnen het NPRZ een causaal effect op leerresultaten?
- Focus op scholen (aggregatieniveau)

Onderzoeksontwerp studie 1

Quasi-experimenteel
Custers (2025)

- Short comparative interrupted time series (CITS)
  - Vergelijken interventie- en controlegroep over de tijd
- Genetic matching (propensity score en Mahalanobis distance)
  - Vergelijkbare groepen creëren a.d.h.v. relevante kenmerken
- DV: eindadvies groep 8

Onderzoeksontwerp studie 2

Quasi-experimenteel

Custers, G., van Kesteren, E.-J., & Ryan, O. (2024, November 1).

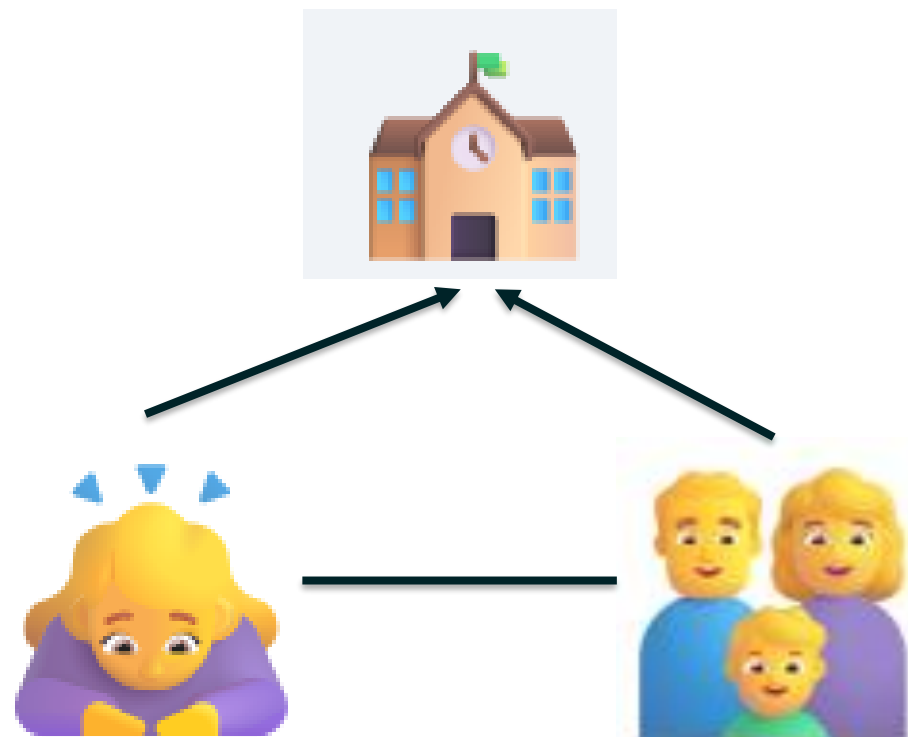
- Synthetic control analysis
  - Het causale effect schatten voor elke interventieschool afzonderlijk
- Een gewogen gemiddelde van controlescholen a.d.h.v. relevante kenmerken (**synthetic control**).
- De synthetic control is een voorspelling over hoe de resultaten van een school zich zouden hebben ontwikkeld zonder interventie (**counterfactual**)
- DV: eindadvies groep 8 en CITO

Data

Periode: 2009 – 2022

N interventie: 11 – 25

N donor pool: 4,700 – 7,032

INSCHRWPOTAB:

Eindadvies

CITO

Denominatie

Jaren op school

GBAPERSTOONTAB:

Etniciteit

HOOGSTEOPLTAB:

Opleidingsniveau ouders

IHI/INHATAB:

Gestandaardiseerd hh
inkomen

VEHTAB:

Vermogen hh

GBAHUISHOUDENSBUS:

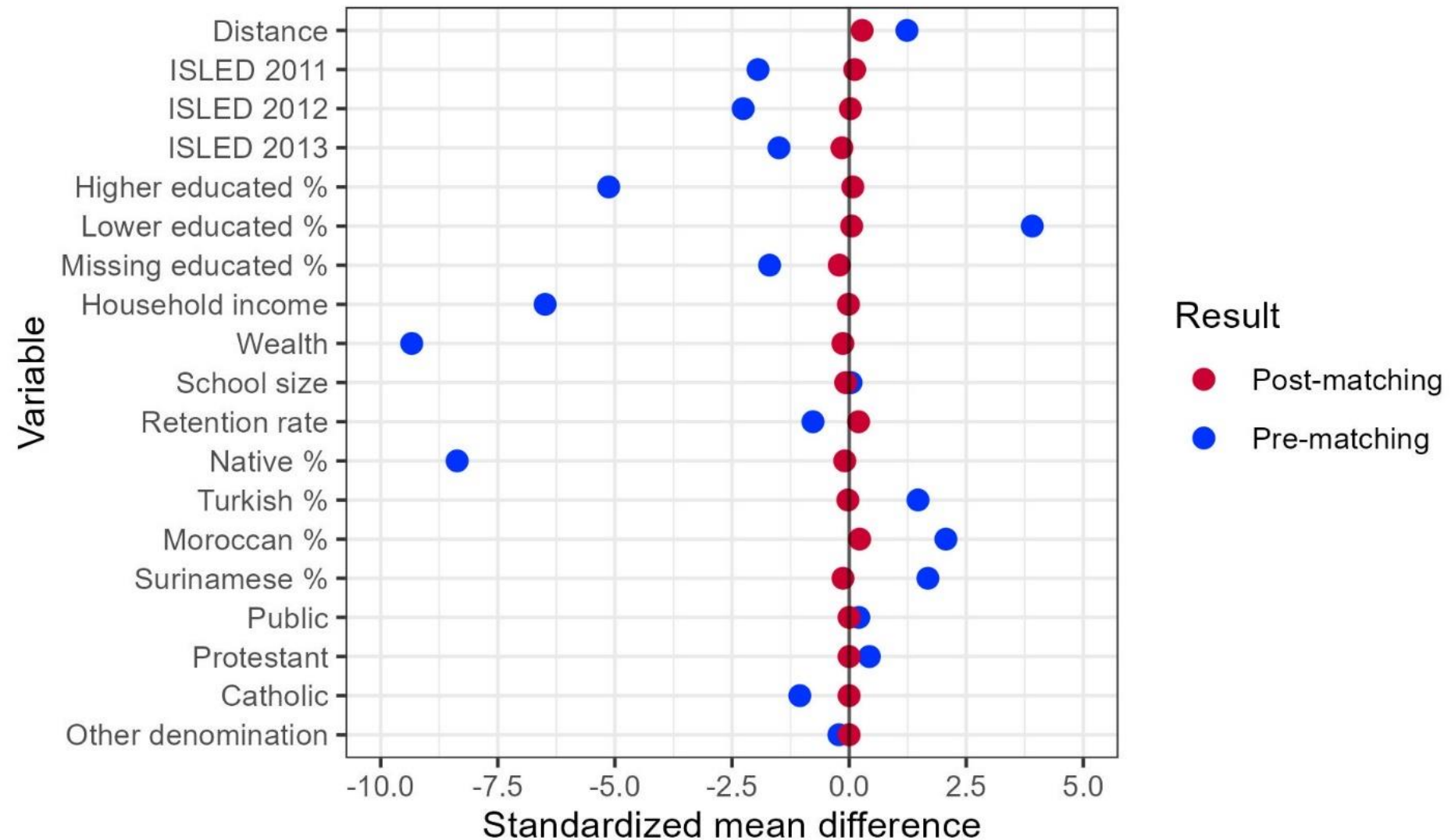
Eenouder hh

Limitaties

- Geen metingen van implementatie/inhoud
- Eindadviezen zijn deels subjectief
- Assumptie: geen interventie bij de controlegroep

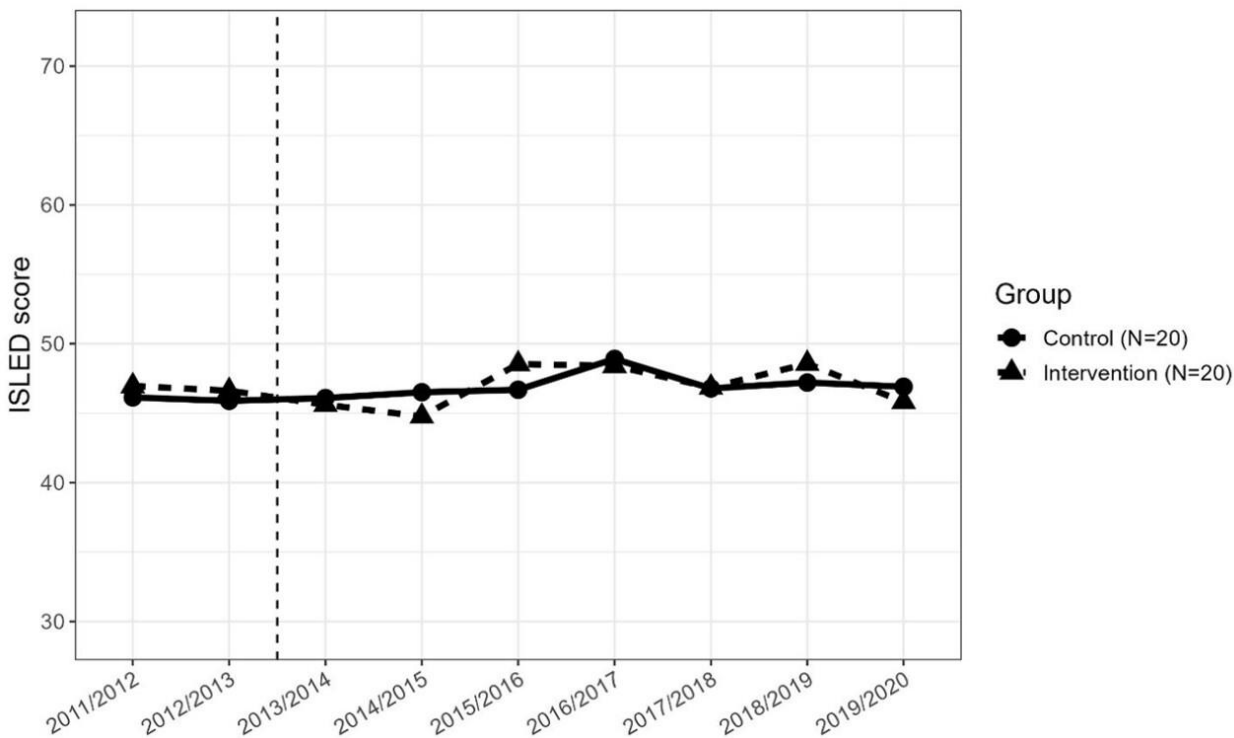
Matching

Figure A2. SMDs before and after matching for the second dataset (2010/2011 – 2019/2020).

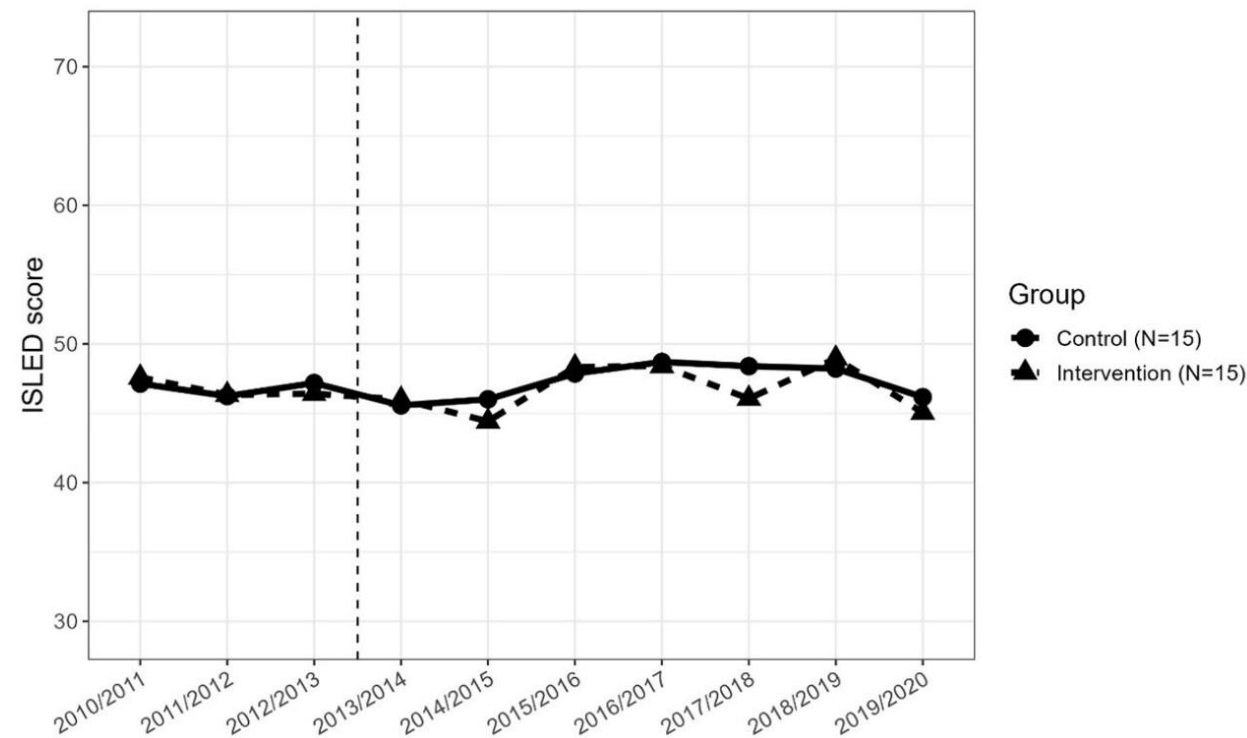

Studie 1

Figure 2. Average ISLED score per school year for control and intervention schools in the first dataset, before and after program introduction (start intervention: 2013/2014).

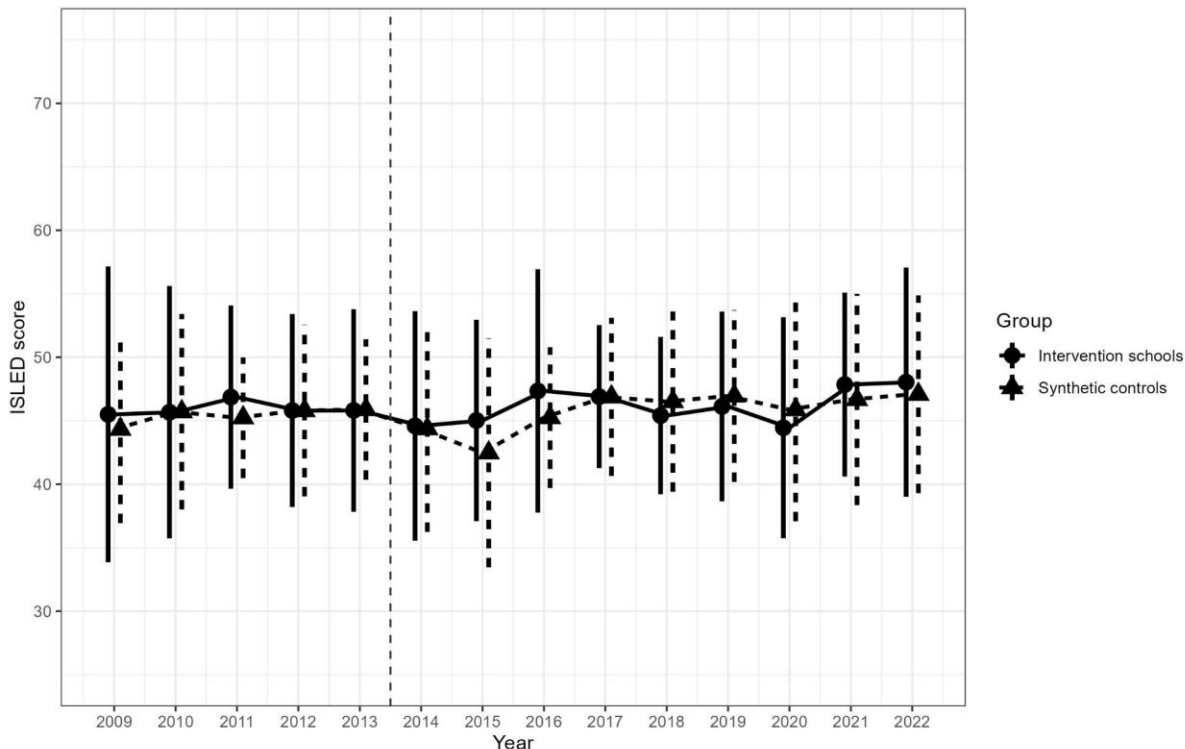

Figure 3. Average ISLED score per school year for control and intervention schools in the second dataset, before and after program introduction (start intervention: 2013/2014).

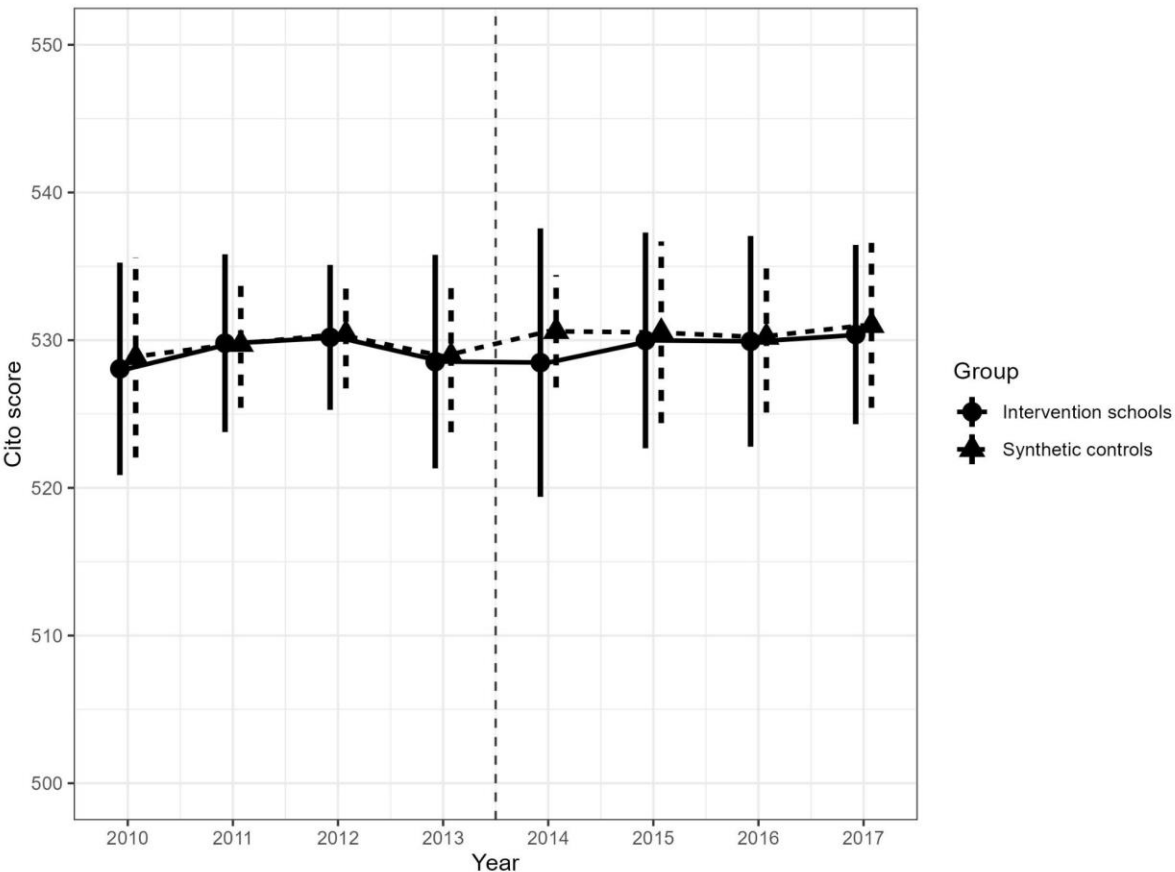

Studie 2

Figure 2. Aggregate results from the synthetic control analysis of the estimated impact on ISLED scores for 22 intervention schools and synthetic controls. *Note:* bars indicate between-school variability of point estimates (2SD).

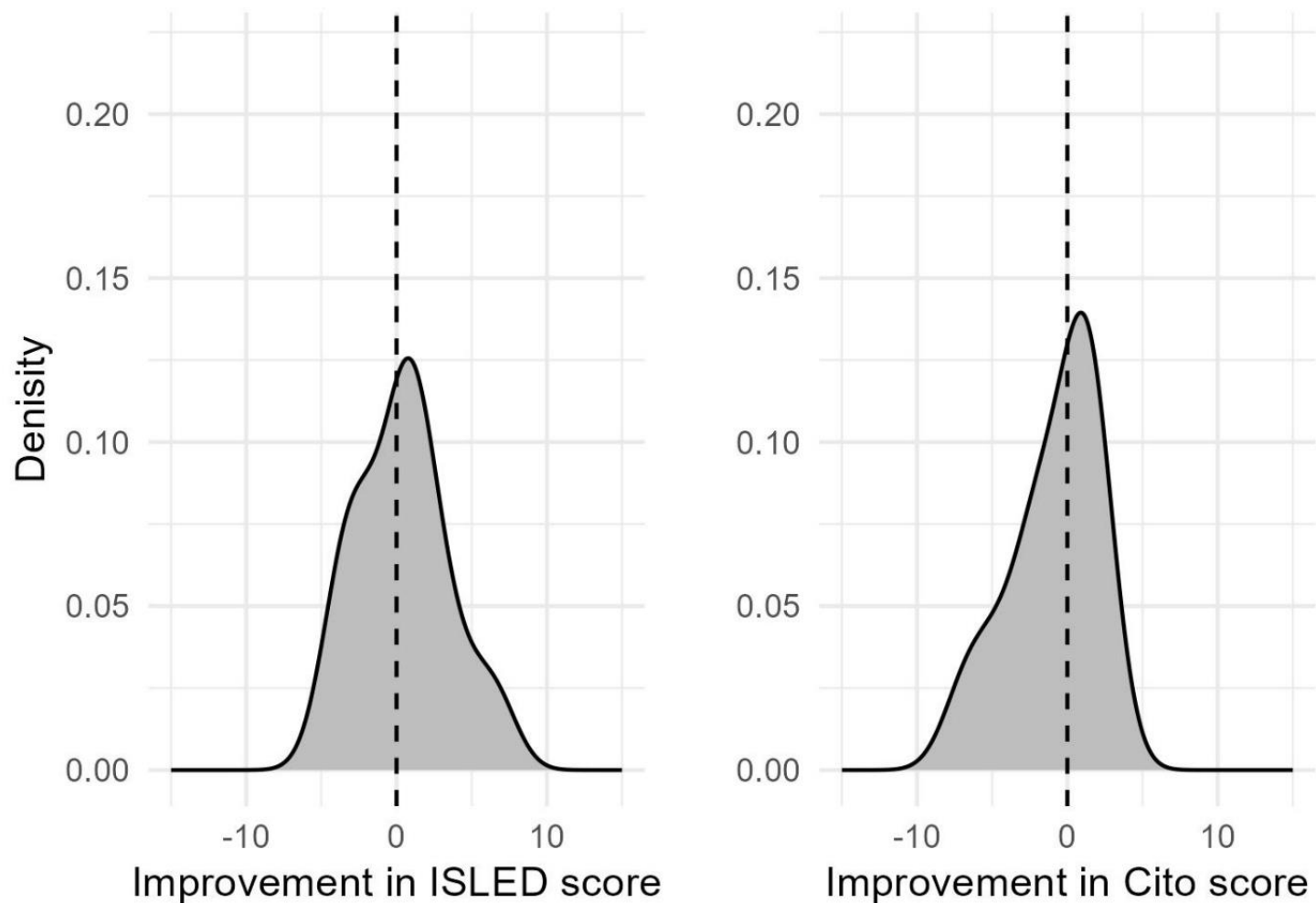

Figure 3. Aggregate results from the synthetic control analysis of the estimated impact on Cito scores for 11 intervention schools and synthetic controls. *Note:* bars indicate between-school variability of point estimates (2SD).

Studie 2

Figure 4. Distribution of average causal effect estimates for the post-intervention period, for both the ISLED (N = 22) and the Cito (N=11) outcome.

Conclusie

- Nauwelijks effect waar te nemen van verlengde schooltijd
  - Enige variatie m.b.t. individuele scholen
- Problemen rondom implementatie en context
  - Vereisten substantiële effecten (SAFE)
  - Personeelstekort
- Post-hoc, low-cost beleidsevaluatie.

Referenties

Custers, G. (2025). Implementation Barriers and Program Effectiveness: A Quasi-Experimental Study on an Extended School Week. *Educational Policy*, 08959048241309345.
<https://doi.org/10.1177/08959048241309345>

Custers, G., Das, M., & Engbersen, G. (2023). Change or stability in educational inequalities? Educational mobility and school effects in the context of a major urban policy. *Urban Studies*, 60(14), 2852-2873.
<https://doi.org/10.1177/00420980231162774>

Custers, G., van Kesteren, E.-J., & Ryan, O. (2024, November 1). The limited impact of extending the school week on educational outcomes in Dutch primary education: a quasi-experimental study using penalized synthetic control analysis. <https://doi.org/10.31235/osf.io/h4m7p>